

یاسای هه‌لبژاردنی سه‌رکردەیی رزگارێخوازیی بزووتنه‌وه‌ی کورد

به‌پیتی به‌رزوه‌و‌د‌ن‌د‌ب‌ی‌ه‌ کانی گه‌لی کوردستانی عێراق سه‌رکردایه‌ تیبی به‌ره‌ی کوردستانی عێراق ئەم یاسایه‌ی ده‌رکرد:

یاسای ژماره‌ «٢» ی سالی / ١٩٩٢ هه‌لبژاردنی سه‌رکردەیی بزووتنه‌وه‌ی رزگارێخوازیی کورد

به‌شی یه‌که‌م:
حوکه‌ گشتی یه‌کان

ماده‌ی یه‌که‌م:

گه‌لی کوردستانی عێراق به‌رادانی گشتی ونه‌پیتی راسته‌وخۆ سه‌رکرده‌یه‌ک بو‌ بزووتنه‌وه‌ رزگارێخوازییه‌که‌ی هه‌لده‌ب‌ب‌زێری که‌ نوێنه‌رایه‌ تیبی ده‌کاو له‌ سه‌ر ئاستی ناوخۆ ده‌ره‌وه‌دا به‌ناویه‌وه‌ ده‌دوێ.

ماده‌ی دووه‌م:

ماوه‌ی فهرمانی‌ه‌وایی سه‌رکرده‌ چوارسال ده‌بێ.

ماده‌ی سێ یه‌م:

رادان له‌ کاتی هه‌لب‌ژاردنی ئەنجوومه‌نی نیشتمانی‌دا ده‌کرێ وه‌ینه‌دی په‌یوه‌ندی به‌ ده‌نگدان و‌جودا‌کردنه‌وه‌ی ده‌نگه‌کان و‌راگه‌یان‌دنی ئەنجامه‌وه‌ هه‌بێ و‌که‌ له‌ گه‌ل حوکمی ئەم یاسایه‌دا ناکۆک نه‌بن، حوکمی به‌شی هه‌شته‌می یاسای هه‌لب‌ژاردنی ئەنجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستان-ژماره‌ (١) ی سالی / ١٩٩٢ به‌کار ده‌خرێ.

ماده‌ی چواره‌م:

ئەنجوومه‌نیی نیشتمانیی مووچه‌ی سه‌رکرده‌ به‌ یاسایه‌ک دیاری ده‌کا.

به‌شی دووه‌م:

مه‌رجه‌کانی پالیئوراو و‌ده‌نگده‌ر

ماده‌ی پینجه‌م:

پالیئوراو ده‌بێ ئەم مه‌رجانه‌ی تێدا‌بن:

- ١- ته‌مه‌نی له‌ کاتی هه‌لب‌ژاردندا له‌ چل سال که‌مه‌تر نه‌بێ.
- ٢- هاوولاتیی کوردستانی عێراق بێ و‌تیبیدا نیشه‌جێ بێ.
- ٣- هه‌موو مافیکی مه‌ده‌نی و‌سیاسی هه‌بێ.

ماددهی شه‌شهم:

ده‌نگدور ده‌بجّ ئه‌و مه‌رجانه‌ی تئیدا هه‌بن که له ماده‌ده‌کانی «۱۹ و ۲۰» ی یاسای ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی ژماره (۱) ی سالی/ ۱۹۹۲ دایاری کراوون.

به‌شی سێیه‌م:

پالاوتن و هه‌لبژاردن

ماددهی هه‌وته‌م:

۱- داوای خۆ پالاوتن پێشکه‌ش به‌ ده‌سته‌ی بالای سهر په‌رشته‌کاری هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان ده‌دری و ده‌بجّ به‌لایه‌نی که مه‌وه له پانزه رۆژ پێش کاتی ده‌سپێکردنی یه‌وه بی.

۲- ده‌سته ده‌بجّ له ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پێشکه‌ش کردنه‌وه بپاری خۆی سه‌باردت به‌ داوای خۆ پالاوته‌که بدا.

۳- پالیئوراو بۆی هه‌یه بپاری په‌سندنه‌کردنی داواکه‌ی له‌لای دادگای «استئناف» ی کوردستان به‌سېغه‌تی ته‌مبیزی له‌ ماوه‌ی دوو رۆژدا به‌ره‌به‌جّ بداته‌وه.

۴- دادگا دواپاری له‌سه‌ر به‌ره‌به‌جّدانه‌وه که ده‌رده‌گا و له‌ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پێشکه‌ش کردنی یه‌وه ناشکرای ده‌گا و پالیئوراو له‌رۆژی ده‌رچوونی یه‌وه به‌ پێزان «مبلغ» داده‌نری.

۵- ده‌سته‌ی بالا به‌لایه‌نی که مه‌وه پێش هه‌وت رۆژ له‌کاتی هه‌لبژاردنه‌وه ناوی پالیئوراوان راده‌گه‌یه‌نی.

ماددهی هه‌شته‌م:

ئه‌وه‌ی له هه‌لبژاردندا زۆریه‌ی موته‌له‌قی ده‌نگی راده‌رانی و ده‌ده‌ست هه‌ینا به‌سه‌رکه‌وتوو داده‌نری.

به‌شی چواره‌م:

ئه‌رکو ده‌سه‌لاته‌کانی سه‌رگرده‌.

ماددهی نۆیه‌م:

سه‌رگرده پێش ئه‌وه‌ی ده‌ست به‌کاره‌کانی بکا له‌به‌رده‌م ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستاندا ئه‌م سوێنده ده‌خوا:

«به‌ خوای مه‌زن سوێند ده‌خۆم که به‌ دل‌سۆزی یه‌وه پارێزگاری له‌ یه‌کیتی گه‌ل و خاکی کوردستانی عێراق بکه‌م و رێژ له‌ سه‌ره‌وه‌ری یاسا و په‌یره‌وی ناوخۆ بگرم و به‌رژه‌وه‌ندی یه‌کاتی گه‌ل ره‌چاو بکه‌م و بێ جیاوازی مافی رۆژه‌کانی بپاریزم و گوێ رایه‌لی ئه‌و په‌یوه‌ندییه‌ بێم که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی له‌ گه‌ل ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندیدا بپاری له‌سه‌ر ده‌دا».

په‌یوه‌ندی سه‌رگرده به‌ ده‌سه‌لاتی یاسادانه‌ره‌وه

ماددهی ده‌یه‌م:

۱- بانگ کردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بۆ کۆبوونه‌وه له‌ خوله ئاسایی و نا‌ئاساییه‌کانیدا.

۲- مۆر کردنی ئه‌و رێکه‌وتنه‌مانه‌ی که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بپاریان له‌ سه‌ر

ددا.

۳- ددرکردنی ئو یاساو په یردوانه‌ی که ئه نجوومه‌نی نیشتمانی ر‌دزانه‌ندی له‌سه‌ر پیشان داود.

۴- ددرکردنی ئو بریارانه‌ی که هیزی یاسایان تیدایه له ماودی پشوی ئه نجوومه‌نی نیشتمانیدا یا له بارودوخی ناکاودا به مه‌رجی هرکاتی ئه نجوومه‌ن کوټوودوه بو بریاردان پیش چاو بخرین.

۵- پیشنیاز کردنی پروژدی یاساکان.

۶- بانگ کردن بو هه‌لبزاردنه‌کانی ئه نجوومه‌نی نیشتمانی به پیتی یاسا له ماودی پانزده ر‌ژژدا له‌روژی ته‌واو بوونی ماودی ئه نجوومه‌نه‌وه یا ددرکردنی بریاری خو هه‌لو‌ه‌شان‌دنه‌ودی.

مادده‌ی یانزده‌یم:

۱- ددرکردنی فه‌رمانی سپاردنی پیکه‌ینانی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن به‌و که‌سه‌ی ئه نجوومه‌نی نیشتمانی د‌سنیشانی کردووه.

۲- ددرکردنی فه‌رمانی پیکه‌ینانی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن دوا‌ی باودر پیدانی له لایه‌ن ئه نجوومه‌نی نیشتمانی یه‌وه.

۳- ددرکردنی فه‌رمانی دامه‌زاندن و‌لادانی خاوه‌نانی پله‌ی تایسه‌تی و‌مووچه خ‌زده‌گه‌ورده‌کان و‌قبوول‌کردنی و‌زه‌یتانیان له‌سه‌ر پیش‌نیاز‌کردنی لایه‌نه‌ په‌بوهندارده‌کان.

۴- هه‌لبزاردنی راویژکارانی خو‌ی و‌دامه‌زاندن و‌لادانیان.

۵- فه‌رماندان به‌جی به‌جی کردن حووکمی ئیعدام یا سووک کردنی.

۶- به‌هاوبه‌شی له‌گه‌ل دسه‌لاتی جی به‌جی کردندا، سیاسه‌تی گشتیی کوردستانی عیراق داددنی.

مادده‌ی دوازده‌یم:

فه‌رمانده‌ی گشتیی هه‌موو هیزه‌ چه‌کداره‌کانی کوردستانی عیراقه.

مادده‌ی سیزده‌یم:

ئه‌گه‌ر سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر ه‌وبه‌ک بی‌ئاماده‌ی به‌جی گه‌یانندی کاره‌که‌ی نه‌بوو سه‌روکی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن جیگه‌ی ده‌گه‌ریتنه‌وه.

مادده‌ی چواره‌یم:

ئه‌گه‌ر جیگه‌ی سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر ه‌وبه‌ک بی‌چۆل بوو سه‌روکی ئه‌نجوومه‌نی نیشتمانی تا هه‌لبزاردنی سه‌رکرده‌یه‌کی نو‌ی له‌ماودی دوو مانگی چۆل بوونه‌که‌دا ئه‌رکه‌کانی به‌جی دیتن.

مادده‌ی پانزده‌یم:

ئه‌م یاسایه‌ له‌ ر‌ژژنامه‌ی به‌ره‌ی کوردستانیدا بلاو د‌دک‌ریتنه‌وه‌وه له‌ ر‌ژژی بلاو‌بوونه‌ودیه‌وه کاری پی‌ده‌کری.